

Knutshø villreinutvalg
v/ Kvikne Utmarksråd Vollan Gård
2512 KVIKNE

Trondheim, 14.05.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/7072

Saksbehandler:
Kari Bjørneraas

Pålegg om å teste hjortevilt for skrantesyke ifb. jakt 2019

Miljødirektoratet pålegger jegere i nasjonale kartleggingsområder å teste hjortevilt felt under jakt for skrantesyke. Miljødirektoratet ber kommune/villreinnemnd om å sende vedtaket til valdansvarlig representant for å gjøre pålegget kjent. Valdansvarlig representant må videreformidle vedtaket til de som jakter.

Bakgrunn

Skrantesyke er en prionsykdom som er dødelig for hjortedyr. Det er påvist to typer skrantesyke i Norge. I Nordfjella sone 1 er det påvist en smittsom type skrantesyke. For å øke kunnskapen om utbredelsen av denne typen skrantesyke er det viktig å teste alle villrein felt under jakt, samt ta prøver fra jakt på elg og hjort i områder nær Nordfjella villreinområde.

En annen type skrantesyke, kalt atypisk skrantesyke, er funnet hos tre elg i Trøndelag, én elg i Buskerud, og én hjort i Møre og Romsdal. For å øke kunnskapen om atypisk skrantesyke spesielt, skal det gjennomføres målrettet kartlegging i de områdene der sykdomstypen er funnet.

Som en del av det nasjonale kartleggingsprogrammet for skrantesyke, skal også elg og hjort fra jakt i tilfeldig utvalgte kommuner testes i 2019. I tillegg skal fallvilt av alle hjorteviltarter testes for skrantesyke i alle kommuner og villreinområder i Norge.

Skrantesyke kan påvises i prøver fra hjernen eller lymfeknuter. Dette krever tilgang til døde dyr og relativt ferske prøver. Hjorteviltbestandene i Norge reguleres i hovedsak gjennom jakt. Tilgangen til døde hjortevilt, og muligheten til å ta ut hjerneprøver, er derfor størst i forbindelse med jakt.

Hjemmelsgrunnlag

Viltforvaltningen har mulighet til å pålegge jegere å samle inn og registrere prøver i forbindelse med jakt. Dette er hjemlet i forskrift 08. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt (hjorteviltforskriften) § 32 tredje ledd. Muligheten til å pålegge innsamling og rapportering etter hjorteviltforskriften § 32 er sjeldent benyttet. Dette på grunn av god oppslutning fra jegerstanden i forbindelse med rapportering/innlevering fra jakt. I den særskilte sykdomssituasjonen vi er i, anser vi at kartlegging av skrantesyke i Norge er så viktig at Miljødirektoratet likevel velger å pålegge jegere å teste felte hjortevilt for skrantesyke. Tilsvarende pålegg ble gitt av Miljødirektoratet i 2017 og 2018.

Nasjonalt kartleggingsprogram 2019

Mattilsynet og Miljødirektoratet har et nasjonalt kartleggingsprogram for skrantesjuka. Programmet gjennomføres i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Veterinærinstituttet. I kartleggingsprogrammet inngår fallvilt av alle hjortedyrartene, hjortevilt felt under jakt, samt tamrein og oppdrettshjort. Til sammen skal ca. 30 000 hjortedyr testes i Norge i 2019.

Kommuner og villreinområder som deltar i kartlegging under jakta 2019

Intensiv kartlegging av skrantesjuka i forbindelse med elg- og hjortejakta 2019 har fokus på kommunene rundt stedene hvor skrantesjuka er påvist per dags dato, samt hjemkommuner for sau som beiter i Nordfjella sone 1. Disse er listet under og betegnet som Nordfjella-regionen, Selbu-regionen, Lierne-regionen, Gjemnes-regionen, Flesberg-regionen og hjemkommuner for sau som beiter i Nordfjella sone 1 (spesifisert i a-f.), samt et tilfeldig utvalg av kommuner (spesifisert i g).

Følgende kommuner deltar i kartlegging av skrantesjuka i forbindelse med elg- og hjortejakt i 2019:

- a) Nordfjella-regionen: Ulvik, Lærdal, Aurland, Hemsedal, Eidfjord, Hol, Ål, Gol, Nes, Nord-Aurdal, Nore og Uvdal, Sør-Aurdal, Vang, Vestre Slidre og Årdal kommuner.
- b) Selbu-regionen: Selbu, Stjørdal, Meråker, Malvik, Trondheim, Klæbu, Melhus, Midtre Gauldal, Holtålen og Tydal kommuner.
- c) Lierne-regionen: Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong og Snåsa kommuner.
- d) Gjemnes-regionen: Gjemnes, Eide, Fræna, Molde og Nesset kommuner.
- e) Flesberg-regionen: Kongsberg, Rollag, Flesberg, Rollag, Notodden, Tinn og Øvre Eiker kommuner.
- f) Hjemkommuner for sau som beiter i Nordfjella sone 1: Ringerike, Krødsherad, Lier, Modum, Hurum kommuner, samt Hole og Flå som er inneklemt mellom Nordfjella-regionen og hjemkommuner for sau som beiter i Nordfjella.
- g) Tilfeldig utvalgte kommuner: Hjartdal, Fredrikstad, Skiptvet, Råde, Våler, Vestby, Bærum, Sørumsdal, Fet, Lørenskog, Skedsmo, Oslo, Eidskog, Grue, Alvdal, Gjøvik, Sel, Sør-Fron, Ringe, Østre Toten, Gran, Nordre Land, Seljord, Tokke, Risør, Arendal, Gjerstad, Froland, Lillesand, Mandal, Marnardal, Lindesnes, Sirdal, Sokndal, Strand, Hjelmeland, Suldal, Bergen, Etne, Tysnes, Granvin, Voss, Flora, Balestrand, Leikanger, Sogndal, Luster, Gaular, Jølster, Førde, Naustdal, Bremanger, Vågsøy, Selje, Eid, Ålesund, Kristiansund, Ørsta, Ørskog, Skodje, Sula, Haram, Vestnes, Sandøy, Averøy, Sunndal, Hitra, Agdenes, Rennebu, Meldal, Orkdal, Røros, Bindal, Sømna, Brønnøy, Leirfjord, Grane, Hattfjelldal, Beiarn, Hamarøy, Tana.

Det skal tas prøver av villrein i forbindelse med jakt i alle villreinområdene i Norge i 2019.

Arter og alderskategorier som skal testes

I de kommunene som er nevnt i tabellen over skal alle felte elg og hjort som er 2 år eller eldre testes for skrantesjuka. I alle villreinområdene skal alle felte villrein som er 1 år eller eldre testes for skrantesjuka.

Kartlegging av fallvilt

Kommunene skal i tillegg sørge for at fallvilt av elg, hjort, rådyr og villrein som er 1 år eller eldre testes for skrantesjuka. Dette gjelder alle kommuner i hele Norge.

Endringer i forhold til 2018

Det har kommet til syv nye kommuner i kartleggingsprogrammet i forbindelse med jakta i 2019. Disse kommunene er tatt inn fordi de er hjemkommuner for sau som er på sommerbeite i Nordfjella sone 1, eller fordi de ligger «inneklemt» mellom slike og andre kommuner i kartleggingsprogrammet. Det er også 26 kommuner som er tatt ut av kartleggingsprogrammet i forbindelse med årets jakt. Årsaken til endringen er i hovedsak at minimumskravet fra EU om testing for skrantesjuka er oppfylt for kommunen. Kommunene som var med i 2018, men som er tatt ut fra kartleggingsprogrammet i forbindelse med jakt i 2019 er Fredrikstad, Vestby, Bærum, Sør-Fron, Gran, Arendal, Froland, Bergen, Granvin, Voss, Balestrand, Leikanger, Sogndal, Luster, Gaular, Jølster, Førde, Naustdal, Vestnes, Averøy, Brønnøy, Agdenes, Rennebu, Meldal, Orkdal, Røros. I disse kommunene skal det fremdeles tas prøver av fallvilt, på lik linje med alle andre kommuner i Norge.

Vedtak

Miljødirektoratet pålegger jegere som feller hjortevilt å teste felte hjortevilt for skrantesjuka. Dette gjelder de områdene, artene og alderskategoriene som er beskrevet i dette brevet. Alle jegere må sende prøver til Veterinærinstituttet og registrere felte dyr og skrantesjukaepøven i Hjorteviltregisteret, www.hjorteviltregisteret.no eller på mobilapp.

Pålegget er hjemlet i forskrift 08. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt § 32 tredje ledd.

Vedtaket kan påklages til Landbruks- og matdepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Informasjon

Miljødirektoratet ber kommune/villreinnemnd om å sende vedtaket til valdansvarlig representant for å gjøre pålegget kjent. Videre ber vi valdansvarlig representant sørge for at vedtaket videreformidles til de som jakter.

På Hjorteviltportalen finnes oppdatert informasjon om hva som skal samles inn i hvilke områder, informasjonsbrosjyre til jegere, med mer.

NINA har sendt en e-post med praktisk informasjon til alle kommuner og villreinnemnder. Dersom kommunen eller nemnda ikke har mottatt denne, ber vi deg sende kontaktinformasjon til hjortevilt@nina.no.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kari Bjørneraas
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Veterinærinstituttet	Pb 750 Sentrum	0106	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Norsk institutt for naturforskning	Postboks 5685 Torgarden	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Troms og Finnmark / Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Fylkesmannen i Trøndelag / Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200, sentrum	0107	OSLO
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Hedmark fylkeskommune	Fylkeshuset	2325	Hamar
Hordaland fylkeskommune	Boks 7900	5020	Bergen
Møre og Romsdal fylkeskommune	Julsundveien 9	6412	MOLDE
Nordland fylkeskommune	Fylkeshuset	8048	Bodø
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	Lillehammer
Rogaland fylkeskommune	Boks 130	4001	Stavanger
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Askedalen 2	6863	Leikanger
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3706	Skien
Vest-Agder fylkeskommune	Serviceboks 517	4605	KRISTIANSAND S
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3103	TØNSBERG

Østfold fylkeskommune
Trøndelag fylkeskommune
Klima- og miljødepartementet
Landbruks- og matdepartementet

Boks 220	1702	Sarpsborg
Postboks 2567	7735	STEINKJER
Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Postboks 8007 Dep	0030	OSLO